

ծոթրին կը տանէին իրենց հակառակորդին՝ անոր հետ հաշտուելու համար, նշանակելու թէ կաղնիի պէս ամբարտաւան էին և ծոթրինի թփիկին պէս հեղ պիտի ըլլան. կը ցուցնէ և կը բացատրէ թէ ո՞րն է Աւետարանին «վայրենի շուշան»ը որ «ո՛չ ջանայ և ո՛չ նիւթէ», մինչդեռ «ոչ Սողոմոն յամենայն ի փառսն իւր զգեցաւ իբրեւ զմի ի նոցանէ», և կը բացատրէ թէ ի՞նչպէս ան «ի հնոց արկանելի» կը դառնայ չորնալէն ետք: Կը ցուցնէ «Սարոնի ծաղիկը». մատնանիւ կ'ընէ այն բոյսը՝ որ թկաղբած է եօթնաստեղեան ջահին (candélabre) ձեւը, և դեռ ուրիշ բոյսեր և ծաղիկներ՝ զործածուած Ս. Գրքի մէջ որպէս խորհրդանշաններ:

Ապա Սրբազանը առաջնորդուեցաւ Համալսարանի պաղեստինեան հնագիտութեան սենեակը, ուր հանդիպեցաւ ու ծանօթացաւ համբաւաւոր Դոկտ. Է. Լ. Սիւկենիկի, որ ցուցուց նոր պեղումներով գտնուած՝ խճանկարներով զարդարուած սինակիկի մը մասին հրատարակելի իր մէկ գործին արդէն հրատարակուած գունատիպ պատկերները, յայտնելով թէ հրէական խճանկարչութեան մասին նոր յայտնութիւններ պիտի ընէ ան, վասնզի առաջին սինակոկն է ուր խճանկարներ գտնուած են: Կը բացատրէ Պաղեստինի պատմութիւնը լուսարանող այլեայլ առարկաներ: Դոկտ. Սիւկենիկ բազմալեզուեան է. և Սրբազանին հետ ֆրանսերէն կը խօսի: Յաւ յայտնեց թէ այդչափ ազմուկ ելաւ անցեալները՝ երբ իր պեղած մէկ դամբարանը, ուր «Յիսուս որդի Յովսէփի» արձանագրութիւնը գտած էր, ոմանք նկատեցին Քրիստոսի նորագիւտ գերեզմանը, մինչդեռ ինք յայտնած էր թէ՛ այս տնուները սովորական անուններ ըլլալով աւետարանական ժամանակներուն՝ չա՛տ մը Յովսէփի որդի Յիսուսներ կային բնականաբար այն ատեն: Ըսաւ թէ շատ մը արձանագրութիւններ գտած է Աւետարանի մէջ գտնուող հրէական անուններով:

Համալսարանին հնագիտական հաւաքածոն իր միւս մասերուն նայելով փոքր է: Բայց պէտք չէ մոռնալ թէ ո՞րքան երկտասարդ է ան տակաւին, և շատ մը բաժինները նոր հաստատուելու վրայ են: Համալսարանը բացուեցաւ ասկէ միայն 5

տարիներ առաջ, Լորտ Բայֆորի կողմէ: Այսչափ կարճ ժամանակի մէջ բարդ հաստատութիւն մը դարձած է այն հրէական ձեռներէցութեան շնորհիւ: Արդէն իսկ ունի հետեւեալ ուսմանց բաժինները.

1. Ա. ԵԲՐԱՅԱՊԻՏՈՒԹԻՒՆ (Թալմուտ, եբր. գրականութիւն, պաղեստինագիտութիւն, հրէական փիլիսոփայութիւն և Կաբալա, հրէական պատմութիւն և ընկերարանութիւն, հրէական ս. գրական մեկնարանութիւն): Բ. ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՌԻՍՄՈՒՆՔ (իսլամական պատմութիւն, իսլամ տրուեստը և հնագիտութիւն, արաբերէն լեզու և գրականութիւն): Գ. ԸՆԴՆԱՆՈՒՐ ՄԱՐԿԱՅԻՆԱԿԱՆՔ (humanities) (իմաստասիրութիւն, յունարէն, յոյն և հոմ. պատմութիւն, միջին դարու պատմութիւն): 2. ՌԻՍՈՂԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՔ:

Համալսարանը կը ձկտի մասնաւորապէս ուժ տալ և կատարելագործել երբայագիտութիւնը և արեւելեան ուսմունքը: Այսուհանդերձ գիտական ուրիշ բաժիններ ալ հետըզհետէ կը հաստատուին: Փորձարկութեան և հետախուզական նպատակներով արդէն հաստատուած կան՝ բնագիտութեան, կենսաբանական և կոլլոյդական տարրաբանութեան, ընդհանուր տարրաբանութեան, պաղեստինեան բնական գիտութեան, մակարութաբանութեան, և առողջաբանութեան բաժինները, իրենց ստորաբաժանումներով:

Նորին Սրբազանութիւնը երբ ելաւ հրէնագիտական հաւաքածոներու բաժնէն՝ արդէն կէսօրը անցած էր, ուստի հրաժեշտ առաւ և երկու ժամուան յոյժ հետաքրքրական այցելութենէ ետք՝ մեծապէս գոհ և շնորհակալ մնալով՝ վերադարձաւ Վանք:

Ս. ՅԱՎՈՐԻ ՆԵՐՍԵՆ

ՊԱՏՐԻԱՐԲԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋ

Անցեալ տարւոյ Դեկտ. 22-ին Քաղաքիս Վսեմ. Կառավարիչ Պր. Քիլիս Թոյ պատշաճական քննութեան շուրջ տեսկցուիլն մ'ունենալու համար հրաւիրած էր Ս. Արքեպիս Պատր. Տեղապահ Սրբազանը: Ն. Սրբազանութիւնը Հոգ. Տ. Կիւրեղ վարդապետի ընկերակցութեամբ նոյն օրն իսկ զապաւ եւ խօսակցութիւն ունեցած էր Կառավարչին հետ:

ԿԱՐԵՆՈՐ ՎՐԻՊԱԿ

Յաջորդ երես, ա. սինակ 7դդ. տղ 23 Յունիս պիտի ըլլայ 19 Յունիս:

Նոյն ամսու 25-ին Տեղապահ Սրբազան Ընդհանուր Ժողովը ի նիստ կոչեց եւ վսեմ. Կառավարչին հետ իր ունեցած տնտեսական խնայողական եւ ամբողջական Պատկեր. Ընդհ. Ժողովին հաղորդեց զեկոչեցազով մը:

Այս զեկոչեցազովն վրայ Պատկ. Միաբ. Ընդհ. Ժողովը հանգամանօրէն խորհրդակցելէ ետք՝ յարմար դասեց եւ որոշեց բարեփոխել 23 Յանգիստին տուն իր որոշումը Միաբանական Կանոնադրի պատրաստական քննարկեան վերաբերեալ յորոշածներու մասին (տե՛ս ՍՄԸՆ 1930, Թիւ 7-8 9 էրես 272), եւ ըստ այնմ ալ գրով մը հաղորդեց Տեղապահ Սրբազան Հօր:

Վսեմ. Բիւրոյ Օրոշի խնդրանքին վրայ՝ այս որոշումը, որ զորում Տեղապահ Սրբազան Հօր Ընդհ. Ժողովը 38 անգամեց կողմէ՝ Նորին Վսեմութեան մատուցեցաւ:

Հետեւեալը պատկերն է յիշեալ գրութեան:

16 Փետրուար 1931

Համար 11.—

Պետական

Յ. Մեսրոպ Ս. Սպիտակայոյ Նշանեան
Քարխանամ Պատրաստական Տեղապահ
եւ Նախագահ Պատկ. Միաբանական
Ընդհանուր Ժողովը Ս. Յակոբեանց
Առաքելական Արքային
ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

Գերաշնորհ Սրբազան հայր,

Սուրբ Աթոռոյ Միաբանական Ընդհանուր Ժողովը իր ներկայ տարեկանին 25 Դեկտեմբեր 1930 ժն. Նիստին մէջ լսելէ յետոյ Ձեր Սրբազանութեան զեկոչեց զոր ըրաւ՝ Երուսաղէմի վսեմ. Կառավարչին հետ իր 1930 Դեկտեմբեր 22-ին ունեցած տնտեսական խնայողական առթիւ, յետ խորհրդակցութեան ըրեալէն հետեւեալ որոշումները:

ԱՌԱՋԻՆ.— Երկրորդի որ Սուրբ Աթոռոյ Պատրաստական Ընդհանուր Ժողովին մասնաւոր զիրով մը առողջութիւն մաղթեց եւ որպիսութիւնը հարցուց Ն. Ս. Օժոթեան՝ որ Միաբանական այլ երէց եւ քաղաքական անդամներէն եղած է Կիլիկիոյ Աթոռը բարձրանալէն առաջ: Ամոյս 13-ին, սակայն՝ ի մեծ ուրախութիւն հաղորդուեցաւ Ս. Աթոռ՝ թէ վեհափառ իր անհանգստութիւնը անցուցած՝ եւ ապարիկելու վրայ է: Տեղապահ Սրբազանի կարգադրութեամբ ամոյս 14-ին ՇՐ. օր. Ս. Սահակ Պարթեւ Հայրապետի տունին առթիւ, Ս. Պատրարագի պահում պատշաճ ծառայութեան զոհութիւն եւ աղօթք մատուցուեցան հոգեւորական դասուն եւ հաւատացեալներու կողմէ:

Ն. Ս. Օժոթեան արեւաշատութեան եւ քաղաքական համար՝ որպէսզի շարունակէ պահել այն կորովն ու արթնամտութիւնը՝ որով, շնորհիւ Տեառն, ներկայիս կը կառավարէ իր հօտը «Քաջ Հովիտին» նման, յառաջացեալ տարիքի մէջ:

Պ Ա Շ Տ Օ Ն Ա Կ Ա Ն Բ

Յերուսաղէմի Ընդհանուր Ընդհ. Հիւպատոսութեան պաշտօնին կողմէ Ս. Ծախոյ Գործիչ. Բոլմի, Յունի. 28-ին իր առաջին այցելութիւնը տուաւ Պատրարարարանս եւ Դահլիճին մէջ ընդունուեցաւ Պատր. Տեղապահ Սրբազան Հօր կողմէ:

Նորին Սրբազանութիւնը, Յունիար 31-ին, հետն ունենալով Դիւանապետ Տիար Կ. Նուրեանը, փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Ընդհանուր նորընտիր Պ. Ընդհ. Հիւպատոսին:

Յերուսաղէմի Անգլիկան Զօրաց Հրամանատար Դեղապահ Պետրոս Լ. Սոֆիոպոլի, ընկերակցութեամբ քաղաքիս Կառավարչի Օգնական Սուպի. Պէյ Պէյրունի. փետրվ. 3-ին այցելեց Պատրարարարանս, եւ Դահլիճին մէջ ընդունուեցաւ Պատր. Տեղապահ Սրբազան Հօր կողմէ:

Նոյն օրը վանքս այցելեցին Պաղեստինի Հանրապետ Շինութեան պաշտօնատար Սր. Բաուկ եւ ուրիշ պետական կարեւոր անձնաւորութիւններ, որոնք առաջնորդուեցան Ս. Յակոբայ Տաճարը, ուր ցոյց տրուեցան իրենց եկեղեցական հնութիւնները:

Քաղաքիս Առաքելական Պաղեստին պաշտօնական քաղաք տեղի ունեցաւ փետրվ. 5-ին: Պատրարարարարանիս կողմանէ ներկայ գտնուեցան Հոգ. Տ. Տ. Կիրեղ եւ Ա. Թարգման Պարգեւ Վարդապետները:

Ն. Ս. Օժոթեանի ՍԱՀԱԿ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՊԱՔԻՆԵԼՈՒ ՎՐԱՅ

Ցաւով լսուած ըլլալով թէ Կիլիկիոյ Վեհափառ Տ. Սահակ Սրբազան Կաթողիկոսը կրիթէ կը տառապի, Պատր. Տեղապահ Սրբազան ամբողջ Միաբանութեան կողմէ մասնաւոր զիրով մը առողջութիւն մաղթեց եւ որպիսութիւնը հարցուց Ն. Ս. Օժոթեան՝ որ Միաբանական այլ երէց եւ քաղաքական անդամներէն եղած է Կիլիկիոյ Աթոռը բարձրանալէն առաջ: Ամոյս 13-ին, սակայն՝ ի մեծ ուրախութիւն հաղորդուեցաւ Ս. Աթոռ՝ թէ վեհափառ իր անհանգստութիւնը անցուցած՝ եւ ապարիկելու վրայ է: Տեղապահ Սրբազանի կարգադրութեամբ ամոյս 14-ին ՇՐ. օր. Ս. Սահակ Պարթեւ Հայրապետի տունին առթիւ, Ս. Պատրարագի պահում պատշաճ ծառայութեան զոհութիւն եւ աղօթք մատուցուեցան հոգեւորական դասուն եւ հաւատացեալներու կողմէ:

ՎԱՅՄԱՆՈՒՄ
ԳԵՐ. Տ. ԳԻՐԻԳՈՐ ԱՐԲԵՊՍ. ԳՈՎՐԻԿԵԱՆԻ

Գեր. Տ. Գրիգոր Արքեպ. Գովրիկեանի, Վիսննայի Միթրարեան Միաբանութեան Արքեպ. մահուան առթիւ, Ս. Աթոռոյ Պատր. Տեղապահ Գեր. Սրբազան Հօր կողմանէ ցաւակցական հետ ազիր ուղղուեցաւ Վիսննայի Միթրարեան Միաբանութեան:

ԱՆ ԴԱՄ Բ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՊԱՏՐԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻԱԲԱՆԱԿԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ

(Ստորագրութիւն)

Տպարան Սրբոց Յակոբեանց, Երուսաղէմ